

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

Az előfizetési penzek, úgy a lap szerelmi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czomzendők.

A nyilt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETESEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A budapesti nőipar-kiállítás.

— Saját levelezőnk tudósítása. —

Pár esztendő óta bármennyire nyomoruságosak legyenek is különösen pénzvizonyaink, lehetlen eltagadnunk, hogy iparilag, kultúráilag haladtunk. Haladtunk többet, mint az előbbi két-három évtized alatt. De ez a haladás még nem elég, nem minden. Nagyon sok hiányzik abból, hogy elmondhassuk miként mi is Európa iparilag fejlett népei közé tartozunk.

Az eddigi még csak kezdet volt. — A folytatásnak nem szabad elmaradnia, annak a mi még hátra van alig századrészét tettük meg eddig.

Önkénytelen felsohajtunk: mit tehetünk volna akkor, ha gazdasági s pénzügyi nyomoruságokkal nem kelle küzdenünk? kétségtelesen igen sokat.

De mikor minden jóakaratot, igyekezetet megbénított azon nagy hatalom hiánya, mely ma a világot uralja: a pénzé. Üres zsebbel, üres kézzel nem mozdoghatunk. A jóakarát meg volt, de hiányzott annak megtestesítése.

Annál nagyobb érdem, hogy ennek daczára is tettünk valamit.

A kecskeméti, szegedi, székesfehérvári kiállítások, melyekben a fokozatos haladás szemmel láthatólag tünt fel, tanubizonyosságai ennek. E kiállítások hatása nem maradt el. Növelte a munkakedvet, fejlesztette az ízlést, hozzászoktatta a közönséget, úgy mint a kiállítót ahoz, hogy fokozatosan a jobbat keresse, a jobbat adja.

A külföldön e kiállítások rég idő óta divatban vannak s épen oly hatalmas emeltyűi az iparnak mű észet és a kereskedelemnek, mint akár nálunk egy-egy külön jó esztendő. Mi csak most kezdtük a külföldet utánozni. Kiállításaink minden tekintetben mondhatni csak gyermekorukat élik és mégis hatásuk máris látható.

Ime a fővárosban pár nap óta megnyilt az orsz. nőiparkiállítás mely minden tekintetben megfelel a hozzá kötött várakozásnak, mennyiben a kiállított tárgyak száma meghaladja a negyvenezeret.

Ki hitte volna ezt még egy évtized előtt is? Ki gondolta volna, hogy egy részleges érdekű kiállításon a mi viszonyaink mellett negyvenezer tárgyat lehessen összehozni?

Bizonyára senki.

És mégis, ugyanekkor ezen kiállítással egyidejűleg, egyik vidéki városban Debreczenben egy másik kiállítás habár nem országos jelentőségű irányzattal bir is, mégis igen tekintélyes erkölcsi sikert fog szintén felmutatni.

Ezen jelenségek azt bizonyítják, hogy egészséges alapon haladunk. Bizonyítják azt, hogy ez alapot fejleszteni kell, az iparosokat és a közönséget egyaránt hozzá kell szoktatni az ipar- és izlés-fejlesztő kiállításokhoz, melyek anyagi gyarapodásunkat is magokka hozzák.

A megkezdett út jó, csak haladnunk kell azon kitartással, lörhetlenül.

Külön tudósítónktól a budapesti nőipar-kiállításra vonatkozólag a következő sorokat vesszük:

F. hó 14-én nyilt meg ezen nagyhorderejű s a nőipar tovább haladására minden ízében kiható kiállítás. Nagyszámu, igen előkelő közönség jelenlétében fogadta gróf Zichy Jenő, ő fensége a fővédnökasszony helyettesítőjél, báró Kemény Gábor kereskedelemi és iparügyi minisztert és rövid szavakban ecsetelte a kiállítás nagy fontosságát, melynek sikerülte -- ugymond -- bizonyítékául szolgál annak, hogy a magyar nő polgárerényekben gazdag, kötelességérzetben és hazafias kitartásban, nemzetünknek, mint kultu-

államnak fejlődéséhez hatalmas tényezőként működik közre.

„És ha — ugymond — egy hirneves francia vizsgálóbíró, minden bűn- és rosznak kúforrásaként az asszonyt mondotta, fölkiáltván: „Cherchez la femme!“ mi büszkén utalhatunk nőiparkiallitásunkra, mondván, hogy megleltük a nőt, az igaz magyar honleányt, mely nemzeti átalakulási nagy munkánkban hatalmas szövetségesünk leend.“

Eddig a nemes gróf. A miniszteri védnökhelyettes válaszában előadta a nőipar haladásának nagy fontosságát hazánkban, rövid szavakban fejtegette a nőiparkiallitás eszméjének helyes voltát s üdvözölve az egybegyülteket — a kiállítást ő fensége a főhercegű nevében megnyitottnak nyilvánítja.

Ezek után megindult a menet a kiállítási termek végtelen során keresztül. A vendégeket Zichy Jenő gróf kalauzolta a termeken keresztül, s mondhatni, hogy nagyon jól megfelelt „ciceronei“ kötelességének. Ezek után térjünk át mi is a kiállítás ismertetésére.

* * *

Belépünk a főterembe. Az impozáns színvegyület, mely szemünkkel ugyszólván kápráztatja a belépésnél, egy pillanatra megállit. Előttünk fekszik egy kis világváros egymást keresztül-kasul szelő utcáival, számtalan tornyaival és épületeivel. Csak megfontolás után merjük magunkat alávetni az eltévedés veszélyeinek, de látva a villogó szemű kalauzocskákat csak rászánjuk magunkat, gondolva, hogy ily kedves kalauzoktól kísértelve még a pokolba menni is kellemes volna.

A belépésnél az első mi szemünkbe ötlük a be z-

terczebányai püspöki nőipariskola kiállítása, melynek izléses berendezésén föl. Czobor Béla muzeumi segédőr ur igen sokat fáradozott. Misemondóruhák, kapulák, templomi övek, terítők és sok más munkák vannak kiállítva, arany, ezüst és színes himzéssel. A legnagyobb ügyesség a szorgalommal párosítva vihet csak ki hasonló szép munkákat.

Ezzel szomszédos a szabadka-vidéki bizottság és a tanítónőképezde kiállítása, melyről, minden hizelgés és szószaporítás nélkül elmondhatjuk, hogy a kiállítás legszebb része. A felállítás és díszítés körül Solymosi tanár és a tanítónőképezde néhány tanárnője fáradozott, melynek izléses kiviteléért legnagyobb dicséretet érdemelnek. Igen feltűnő és szép egy bordeauxvörös paplan monogrammal és himzéssel. Továbbá ércztálak igen izléses égetett munkával, melyek Solymosi képezdei rajztanár úr eredeti kompozitói. Két ércztál melyek gróf Zichy Jenő monogramjával vannak ellátva. Igen szépek a porcellántárgyak, díszirás lapok és rajzok, melyek mind Solymosi tanár ur felügyelete alatt készültek. Egy berakott fedelű albumtábla különösen igénybe veszi figyelmünket. Tovább menve látjuk Zsolnai nővérek feltűnően szép és izléses porcellán festményeit. Továbbá Fischer, az ismert majolika gyáros díszedényeit, melyek közül minden darab egy-egy műipari kincs. Bornemissza Korniss grófné porcellán tárgyai sajátkezű festéssel szintén valódi remek, s kétségkívül elsőhelyen említendő. továbbá báró Vay Sándorné fekete tréfás alakjai porcellánra festve.

Diszvirágot és disztollakat állítottak ki Szekulesz Ede Budapestről, kinek művirágai a csalódásig meg-

T Á R C S A

D n é n e k .

Egyszer rövidült a nap útja az égen;
Egyszer volt az évnék feje hófehéren;
Egyszer nyílt csak az erdő ibolyája;
Egyszer tűzött rá csak nyári nap a tájra,
Hogy lelket üdítő közeledben lakom
S jószágod melegét megfelezed velem . . .
Vedd emlékül, hozzád alig méltó dalom'
S földi salaktól mentt tiszta szeretetem'!

Most, hogy másodszorra hajlik a nyár ősze,
Mint madár, indulok én is költözőre;
Rövid esztendő volt, de hosszú emléke, —
Hosszabb, hogy sem egész síromig ne érne;
Tudom, a hullámos, ingó-ringó habon
Ezt a csendes révet sokszor emlegetem . . .
Vedd emlékül, hozzád alig méltó dalom'
S földi salaktól mentt tiszta szeretetem'!

A nyomor sajkáján hanyatván-vettetrén,
Az egész világot pokolnak hittem én,
S ideérve látom a paradicsomot,
Mit az első asszony az édenből lopott;

Nem is az édenből — a mennyből — mondhatom,
Mert ilyen boldogság a földön nem terem . . .
Vedd emlékül, hozzád alig méltó dalom'
S földi salaktól mentt tiszta szeretetem'!

Mennyország ez a hely, — egy darab az égből,
Rejtve az irigység sandaló szemétől;
Fát, virágot ápol női kezed gondja,
Melynek árnyán a férj magát kinyugodja.
Redőt simít szavad a borús homlokon, —
Mosolyodon enyhül a férfi küzdelem . . .
Vedd emlékül, hozzád alig méltó dalom'
S földi salaktól mentt tiszta szeretetem'!

Óh nő! Napja te vagy éltünk hajnalának,
Mérséklője durvább, szilajabb voltának;
Te oltod az erőt, munkára tüzelve,
A lángoló ifju — s a férfi-kebelbe,
S napunk alkonyúltán, ha a test pusztá rom,
Balsam-cseppet lelkünk kezeidből veszen . . .
Vedd emlékül, hozzád alig méltó dalom'
S földi salaktól mentt tiszta szeretetem'!

A ki megtanított nemesen érezni,
Köznap gondokon felülemelkedni,

lepők és eredetiek. E szakmában igen szép tárgyai vannak Kálozdy nővérek, Gu tmann és Deutsch, és Rieger czégeknek

Igen nagy számmal vannak képviselve a házilag előállított szőnyegek, gyapot, kender és lenszövetek, melyeknél első tekintetre feltűnik a finomság; megjegyezhető, hogy ezek olcsóbbak bármely gyári munkánál s tartósabbak is; ugyannyira, hogy a nép által kicsinyben előállított e szövetek nagy jövőre számíthatnak, hazánk ipari emelkedésénél, mivel a külföld hasonló áruival csin, tartósság és olcsóság tekintetében megállják a versenyt. Különösen szépek a szabadkai hasonló szövetek. Hiteles és szakértő tanúk állítása szerint e szövetek mindenben megállják a helyet a kásmir szövetek mellett, a különbség csak az, hogy a mieink olcsóbbak és tartósabbak. Igen szépeket állított ki még e nemben a torontáli bizottság, melynek buzgó rendezője Streitmann Antal ur mindent elkövetett, hogy a kiállítás e részét vonzóvá tegye. S valóban oly szép is ez osztály, hogy mindig legtöbb láogatója van. Ez osztályból rendelt gróf Andrássy Gyula 4 szőnyeget, gróf Zichy és Tarnóczy Gusztáv szintén egy-egy szőnyeget.

Egyébiránt a „Cicerone“ gróf mindenben előljár a jó példával. A kiállítás bármely részébe lépünk, mindenütt találkozunk az elnök nevével, oda jegyezve, az általa megvett tárgyak, mellé.

A kiállítás legszebb részéről tudósítást és pedig részletes tudósítást a legközelebbi számban fogok adni. Ez a legszebb rész Csaba város kiállítása, melyet igen nagy szorgalommal és kitarással Bartóky Lászlóné rendezett és mondhatni a

legszebb sikerrel. Itt található fel a kiállítás legszebb tárgya is, a kiállítás — Örzsikéje. Hanem erről majd jövő levelém szól.

A szarvasi nőegylet kiállítása elenyészőleg szerény a csabaiéhoz képest; bár azt hisszük, hogy Szarvas tényleg a házi-ipar tekintetében áll oly színvonalon mint Csaba; de míg Csaba egy egész roppant termet foglal el a kiállításon kézimunkáival, addig Szarvas, megelégszik egy egészen kis teremnek egyik zugával.

Ennyit ezuttal. Legközelebbi levelemben megkísértem a csabai és szabadkai csoportokat részletesen vázolni.

Gelléri Miksa.

H I R E K.

— (Ő felsége a király) születésnapja folyó hó 17-én a kath templomban szokottan lön megünnepelve. A díszes közönség soraiban ott láttuk a helyben állomászó huszárszázad tisztjeit, s az összes törvénykezési és közigazgatási hivatalnoki kart.

— (A szarvasi főgymnáziumban) a felvételi vizsgálatok és beiratkozások augusztus 31-től szeptember 5-éig, reggeli 8 óráig tartanak, a mely órában a tanítás minden osztállyal megkezdődik. Önkénytes későnjövetel az illetőket elüti a felvételtől. A javító vizsgálatok ki vannak tűzve szeptember 3-ára, a reggeli órákra. — A mi a fizetendőket illeti, az igazgatónál beiratás előtt ki kell fizetni a tanszerpénzt (1 frt 20 kr.) tornapénzt (3 frtot) és (I—V. osztályig) rajzpénzt (2 frt) egészen a tandíjnak pedig, mely minden nem-patronatusfiakra nézve 14 forint, legalább a felét. A tandíjtól csak ritkább kivételes esetekben adatik meg a felmentés. A kik idáig tandíjmentességet élveztek, ha ez iránti kérvényükkel fizetesképtelenség és tanulói jó tulajdonok általi minöktes

Az is nő volt, az én lelkem fele: anyám,
De már ő rég porlik örök esendő tanyán;
Bármeddig repüljön érte gondolatom,
Szózatot ajakát soha fel nem lelem . . .
Vedd emlékül, hozzád alig méltó dalom'
S árvaságra jutott tiszta szeretetem'!

Jöttem: elhagyottan, árván, reménytelen,
Kinek virág soha — mindig tüske terem;
Megyek: megtanulva tudni, mi az élet,
Batran tá ni keblét bárminő veszélynek,
S hogy most a világot ily színbe' láthatom,
Soha senki másnak, neked köszönhetem . . .
Vedd emlékül, hozzád alig méltó dalom'
S földi salaktól ment tiszta szeretetem'!

BALOG ISTVÁN.

Séták a korzón.

— Igaz történet. —

Milyen magunk vagyunk mi itt e fényes tömegben, Asszonyom! Ön bizalmasan fónódik karomhoz s én arczomon hordom az édes tüköt, mely szívemet majd kettészakítja. Kedves Aphrodite, ön szeret engem! Érzem, hogy karja remeg karomon, hogy szíve együtt ver az enyémmel.

Mit érdekel minket ez a nagy világ, mely itt nyüzsög, hullamzik fel s alá körülöttünk? Lássá ez a két akácza mi-

lyen önfeledten borúl egymásra. Ne húzza ki karját karomból, — nem eresztem. Hisz ugy is czelnal vagyunk. Vallja be, hogy önt is ide vonzotta a szíve. — Ide a zöld bokrok közé! Ne tagadja. Lassa, itt van az Eötvös-szobor és itt ez a kis zöld pad, meghúzódva az illatos jázmin-bokor borult zöldje alá, a hol Ön elp'últ asszonyom? Nos — és én mégis kimondom újra, hogy itt, itt e kis padon kezdődik a mi szerelmünk története.

Csak egy éve még, s mégis hány fejezete van már e történetnek. A hősnője ön, a hő-e én vagyok; szerepel benne megcsalatott férj is, az ön férje kedvesem, kinek a szarvakat mi raktuk homlokára.

De hát miért olyan jámbor szegény, s miért olyan szép, olyan ellenállhatatlan ön asszonyom!

Kedvesem, ön nagyon kegyetlen volt iránta. Kaczér volt és kinozta őt. Ő meg üldözte önt. féltékenységgel és ön kiállhatlannak tartotta őt.

A „viszonyokat“ én már készen találtam. Nem vittem e történetben egy perczig sem az intrikus szerepét. Beleestem a boldogságba.

Izen a padon ültem. A jázmin-bokor akkor is virágzott s eltölté a levegőt kábitó illatával. Az alkonyodó nap sugarai vörös fényvel törték meg az Eötvös-szobor fenseges arczán, s én éppen arról gondolkoztam, mi oka lehet annak, hogy ez a szép szobor ma is olyan fényes, olyan boszantóan



Nyári idyll.

alajján meg nem ujtják, főiskolatanácsi határozat szerint csakis fizetőkül vétetnek fel. — Az alumneumban élelmeztetni óhajtók Dlhányi ephorusnál fizetnek először, (különbség nélkül) szerpénz czimén 1 frtot (gyógyszerekre, evőeszközökre,) másodsor, hahogy nem ingyenesek. tápdíjczimén fizetni kell, még pedig egész fizetlül egész évre 44 frtot vagyis félévre 22 frtot előre; olesón élelmezettül 1) evang. nem patronátusfinak egész évre 28 frtot vagy félévre 14 frtot előre, — 2) patronátusfinak egész évre 24 frtot vagy félévre 12 frtot előre, — 3) féldíjmentnek, ha nem-patronátusfi 14 frtot, ha patronátusfi 12 frtot előre. — Az esti közetkezésben részt venni óhajtók különbség nélkül fizetnek egész évre 34 frtot vagy félévre 17 frtot előre. — Az első osztályt illető fe véti vizsgák díjtalanul történnék. Hasonlóan a pótlóvizsgák is, kivéve hogy e. o. nek képesában önkéntes adományok gyűjtetnek a tanári nyugdíjalapra. A zongoraiskolába járók, kivéve a tanítóképző növendékeit, fejenként évi 20 frtot fizetnek, megjegyvezve hogy félévi belépésnek hely nem adatik. — Dalkar és disztornászat czimén semmi díjak nem szedetnek. — Rendszeresen előadott tárgyakban magával az előadó vagyis az illető ifjak vizsgálatába és osztályozásába befolyandó tanárral tanévközben privátázní, a tanárkar önszabályzata szerint, tiltva van. Ellenkezőleg rendszeresen elő nem adott tárgyakból, milyenek némely új nyelvek és művészetágak, szakértő tanfériak magánórákat hirdetnek maguk szabta díj mellett. Alkalmas tanulói szállásokra és cserékre nézve Dlhányi tanár és ephorus van felkérve arra a nevelői önzetlen szivességre, miszerint a bizalommal hozzá fordulandó szüléknek vagy ifjaknak utbaigazítással telhetőleg szolgáljon. — Közli az igazgatóság.

— (G á t a i n k) libellálásán napok óta több mérnök dolgozik, a körösszabályozási kormánybiztosság által kiküldve. A belvizek leeresztése is megkezdődött az egész gátvonal hosszában, mi czélből a gát több helyen átvágatott.

— (A s z a r v a s i k i s d e d ö v ö e g y e s ü l e t) szeptemberhó 10-én, saját pénztára javára, az „Anna ligetben,” melyet Tomesányi Károly ur ő nga, mint a tulajdonos grófnő, meghatalmazottja kegyes volt e czélra átengedni — szeptem

berhó 10-én táncmulatságot rendez. A vigalom, tekintve az általános érdeklődést, s magát a vonzó helyet: minden tekintetben nagyszabásúnak ígérkezik, s a rendezőség mindent megtesz a siker tekintetében. A meghívók közelebb küldetnek szét.

— (A S z a r v a s s z e n t a n d r á s i) közuton erélyesen folyik a magasítási s renoválási munkálat. A gát koronája egy méterrel magasítottatik, hogy ekként bármely eshetőleges magas vizállás mellett is fentartható legyen a közlekedés.

— (A s z a r v a s i b o r b é l y s z ó t á r a.) A tudományos és tudománytalan világ már-már kétségbe esett hirneves borbélyunk hallgatagsága felett; s ime, nekünk jutott a szerencse, hogy elmésen-grotesk szószátyárkodásait bemutassuk a mohón várakozó világnak. Borbélyunk ugyanis a napokban nagy méltatlankodva állit be szerkesztőségünkbe, panaszt emelvén legkomolyabb élelzapunk, az „Üstökös” ellen, mely utóbbi időkhben gyakran beleártja magát az ő privilegizált mesterségébe, a műszavak gyártásába. Hogy borbélyunk megmentse az ő specialis hirnevét, fölkért minket, hogy szemben az „Üstökös” erőlködéseivel, tegyük közzé az ő újabb műszavait. Örömmel engedünk nagy nyelvészünk óhajanak s ime, itt adjuk legújabb műszavait: „A magyar nyelv műszótárából. Dinamit: Gyulami vész dobdam. Börtönör: Bünbezárdász. Rab: Gyűlöletes bündész. Pikulás: Pofa: zenedész. Arczulütő: Pofdász. Bögös: Vastaghangu állondasz. Telekkönyvvezető (ujlva:) Két forintos tetlenségi mulogató gorombász. Férfi: Jellemző öntudat. Karmester: Czigány-professor. Szógyártó: Szószátyárkodó otrombász.” A többi magánhasználatra tartatván fel: bodorítás-fodorítás és sodorítás közben szívesen elmondatik a szerző által.

— (E z s e r o s s z!) A budapesti állami közepipartanoda „szíves közlés végett” (nehogy hirdetési-díjat kelljen fizetni) egy programot küldözget szertesztét a vidéki lapoknak, mely program utolsó passzusa így szól: „Nagyon itt van az idő, hogy a magyar ifjuság nagy része a tudományos és hivatalnokai pályáról — a hol már annyi elzüllött s a hol a proletariatus mind nagyobb mérvet ölt — a produktív munka, az ipar realisabb körébe tereltessek.” Szépen vagyunk!

uj, hogy maig sem lepte el az a bronz-rozsda, mely a szobor-alakoknak olyan fenseget kölcsönöz. Rajöttem, hogy ennek talan ezek a zöld bokrok az okai, s mar éppen csak hogy el nem hataroztam egy ujsag-czikk irasat, melyben e bokrok kipusztitasat ajanlandom, — mikor a bejarónal ön jelent meg, asszonyom

Mint egy kiralyné, olyan volt. Szemei csodas tűzben égtek, keblet valami erős indulat lázas hullamzasban tartá. ajkai idegesen rángatoztak.

Az én fejemben megakadt a gondolat s mintha valami latomás igézete alatt allanék, bámultam önre bódultan, önfelédten.

És ön egyenesen felém tartott s kimerülten rogyott le mellem ide a zöld padra.

Magamhoz tértem, láttam, hogy önnek segélyre van szüksege, felajanlottam szolgálatomat.

És ön elfogadta.

Par pillanat mulva felálltunk mind a ketten, karomba ölté karjat s elindultunk, hogy önt haza kísérem. Mikor kiértünk a bokrok közül, észrevettem, hogy ön félenken tekintett jobbra balra, majd mast gondolva büszkén felvetette fejét, s mintha az én karomon jogos helyét foglalná el, haladtunk a vaczi-út felé.

Es en vezettem önt, nem tudom merre, nem tudom hova. És beszéltem önnek úgy, a hogy csak egy elbodított,

örjögő ember tud beszélni. Ott dobogott szive közel az enyemhez s én éreztem minden dobbanasat.

Ön elmonda nekem, hogy férje mint kinozza önt, hogy meglesi minden pillantasat, követi lepteit, mint az arnyek, hogy ön nem szereti, ki nem alihatja őt, s az elebb is elole menekült az Eötvös-szobor bokrai köze.

Egy férj, a ki üldözi nejet, egy asszony, a ki menekül a kiállhatatlan férj elől s egy fiatal ember, kit a pillanat keszen talal. A helyzet minden regényessége mellett tisztan állott előttem.

Sokaig bolyongtunk az útczakon. Alig vettük észre, hogy rank borult az este. Megjött vele az ön feleme is.

Férje haragjara gondolt, felt tőle, mert crezte, hogy — bünös

Ugy valtunk el, hogy ön majd elmondja nekem, mi történt ezutan.

Ferrő csokot nyomtam erre a barsonypuha kis kacsóra. — Holnap a korzón! — monda ön — s eltűnt a haz homályos folyosóján.

*

Ön légyottot adott nekem, meg volt kötve a szövetség. Ön akkor talan meg csak jóbaratot latott bennem, de en mar örülten szerettem önt.

Es masnap ön is, én is ott voltunk a korzón. Szemeink találkoztak, ön megértett engem. Befordultunk egy mellek-

A „budapesti állami középipartanoda“ tehát pálczát tör a tudományos miveltség felett, s a tudományos munkát nem tartja oly produktívnak, mint például a kőmives-mesterséget. — Ifju egyetemi tanárok, tudósok, ügyvédek, orvosok és mérnökök! Siessetek tehát az ipartanoda padjaiba s tévesztett pályátokat cseréljétek fel a malterkeveréssel, hiszen a tudomány bliktri, s a ki ily pályára lép, az okvetlenül elzúllik! — Ajánljuk e legalább is túltapintatlan programot az intéző-körök figyelmébe, a kik aligha adtak effélére megbízást a középipartanoda emberiségboldogítóinak.

Irodalom és művészet.

— **Bensinger Zsigmond** bécsi kiadó „Házibarád“ czim alatt egy szépirodalmi füzetes vállalatot indított meg, melynek hozzánk beküldött két első füzete a czélnak teljesen megfelel. Az olvasó-közönséghez intézett felhívásból közöljük a következőket: „Ezennel kibocsátjuk a „Házibarád“ első két füzetét Mártonffy Frigyes szerkesztése mellett, kit e czélra megnyerni szerencsénk volt. Évek óta törekszünk már arra, hogy t. előfizetőinknek irodalmi becsü, tartalomdús olvasmányt nyujtsunk, mely mindamellet olcsó legyen és végre tetemes mértékűn ik rült füzetes lapunkkal a n ilvánosság elé lépnünk és meg vagyunk győződve, hogy lapunk minden igénynek meg fog felelni. Határozottan állithatjuk, hogy a „Házibarád“ a legolcsóbb ilyszerü lap, mert képben és szövegben mérsékelt áron nyujtja olvasóinknak mindazt, mi a szórakozás és a tudomány terén a legérdekesebb. E czéljának megteleve, a „Házibarád“ közölni fog érdekfeszítő regényeket, beszélvényeket, életképeket, költeményeket, tréfas elegyeket, mindenféle apróságot a ház és tüzhely számára. Azonkívül a „Szerkesztői kis posta“-ban felelni fogunk minden hozzánk intézett kérdésre és szükség esetén tanácsunkkal is szolgálunk. A képes rész kitünő életképeket, továbbá művészi munkált nagyobb képeket minden szakmából fog tartalmazni. Az első két füzet áttekintésénél olvasóink csakhamar észre fogják venni, hogy aránylag csekély árért jó és ta talomdús olvasmányhoz jutnak.

utczaba, a hol nem járt sen s mi ha orit anul lehattunk. Csókokkal borítottam el kezét, megvallottam, hogy szeretem s az ön szeméből olvastam boldogságotam.

Csodalatos volt a mi szerelmünk. Azt se tudtuk egymásról: kik, mik vagyunk. Ön Istennöm volt nekem s ön is, ön is szeretett engem.

Sok édes találkozás, önfeledt szerelmi mamor s édes emlékü séták közt a korzón — elmult a nyar; leseperte az ős az akácok lombját, a tél hidege megölte az életet. A séták elmaradtak s ritkábban talalkoztunk.

Deczember 14 ike volt, sétahangversenyt hirdettek a falragaszok a Redout-ban. Elmentem én is, mert úgy sejtém, hogy ott találkozni fogok önnek.

Fényes közönség hullámozott a teremben; közéje vegyültem s türelmetlenül kerestem önt szemeimmel.

Valaki vallamra tette kezét. Bosszankodva, fordultam hátra...

— Kedves, egyetlen barátom!

— Jól látok-e? — — nem csalódom, — — te vagy az, Kálmán?

Csakugyan ő volt, Garzos Kálmán, az én jó Kálmánom, a kívül három esztendeig együtt jártuk az egyetemet, s a kívül a legjobb, legigazabb baráti érzés kapcsolt össze.

Reméljük, hogy iparkodásunk ki fogja vivni t. olvasóink elismerését s hogy a „Házibarád“ rövid idő mulva egy családnál sem fog uiányozni és a mulattató oktatás kincstárává lesz. — Lapunk füzetei kéthetenként fognak megjelenni, még pedig egyes füzetekben 2—2 ivvel, ivrében és csinosan kiállított borítékkal. Egyes füzet ára 15 kr. Előfizetőink, de csupán saját kívánatukra művészi kiállított, vászonra feszített, olajszínyomatu képet vehetnek, mosható szép és tartós aranykeretben, még pedig „Ősz“ a 10-ik füzethez, „Tél“ az utolsó füzethez, vagy pedig két igen szép szentképet: „Jézus az olajággal“, „Mária a kis Jézussal“. E képek a kerettel együtt 69 cm. magasak és 89 cm. szélesek és előfizetőink azokat 2 frt 50 krért darabonként megszerezhetik, mi tekintve a képek belbecsét, csekély árnak mondható. Senkit se jogosítottunk fel, hogy az itt előadottakon kívül egyéb ígéretek is tegyen. Előleges fizetés nem teljesítendő, hanem a füzet ára, még pedig a boríték czimlapján kitett összegben, az átvételnél fizetendő. Előforduló rendelleniségeknél forduljanak t. előfizetőink bérmentes levelekben az alulírott kiadóhivatalhoz. **Bensinger Zsigmond kiadó hivatala**, Bécs, I. Maximilianstrasse 3.

Közgazdaság.

— Mit kell tennünk, hogy birtokaink többet jövedelmezzenek? Erre a kérdésre egy gazda a következő pontokban adta meg a feleletet: 1. Tartsunk több marhát, s tartsuk azt az eddiginél jobban. 2. Csak oly növényeket termesztünk, a melyek talaj- és gazdasági viszonyaink között mindig biztos termést adnak. 3. Végezzünk minden munkát a lehető legjobban és a maga idejében. 4. Szokjunk le minden fényűzésről, és 5. Kerüljünk a gazdaságban minden oly kiadást, a mely nem a jövedelem szaporítását czélozza. S ezt elérhetjük: a) ha elegendő igás marhát tartunk, — mert az ez irányban való takarékoságnak az eredménye az, hogy sok munkát nem vagyunk képesek

Három éve, hogy nem attu egymast, a ortanú akartunk egypar órát együtt eltölteni.

Karomra vettem s bementünk az étterembe.

Elmondtuk egymásnak kölcsönösen, hogy hol jártunk azóta, mit cselekedtünk, megemlékeztünk a boldog diák-élet apró örömeiről, bajairól s rettenetesen bosszankodtunk rajta, hogy bár Kálmán már 9 hónapja fővárosi lakos, mit sem tudtunk egymásról, soha nem talalkoztunk.

— Terringettét! — tör ki egyszerre az én Kálmán barátom, a legföbbről egészen megieledkeztem!

— Mi az no? — kérdém tőle kíváncsian

— Hát kedves barátom, én hazas ember vagyok!

— Hazas ember? Gratulálok hozzá. De miért mondod te ezt olyan nagyon szomorúan, — talán csak nem vagy boldogtalan?

— Az vagyok, kedves barátom, nagyon boldogtalan vagyok!

— Szegény Kálmánom, beszélj, talán nem csalt meg a.....?

— Azt, — azt nem tudom. De mikor én olyan okatlan, olyan örült vagyok, minden férőben egy ellenségét látom hazi boldogságomnak, becsületemnek. Oh, a feltékenység, az kínoz engem! Elrabolja szemeimről az álmot, megmergezi életemet!

sem egészen jól, sem a maga idejében végezni; b) ha a szakmáymunka rendszert keresztül vinni törekszünk: c) ha jó és czélszerű gazdasági gépeket s eszközöket szerzünk be, mert ha azok beszerzése pénzbe kerül is, de részint sok munkát takarítunk meg velök, részint jobban végezzük azokat s ennél fogva olcsóbban termelünk; d) ha minden bizonytalan hasznú növénynek termesztését kizárjuk a vetésforgásból, mert ezek nemcsak a reájok fordított költséget kockáztatják, hanem nem sikerülésök esetében elgyomosodik utánuk s nem lehet kellőleg megmunkálni a földet, s ennél fogva bizonytalanra teszük az utóvetemény sikerét is: e) ha úgy a gépeket, mint az épületeket is folyvást jó karban tartjuk. A gépeket (szekereket) fedél alatt kell tartani, s azokat, de meg a szekereket is befestés által az idő viszontagságainak romboló behatása ellen oltalmazni. Az épületeknél meg ha minden kis hiba azonnal kijavittatik, nagyobb kiadások ritkában jönnek elő; f) ha a természetes réteket a lehető legnagyobb gonddal ápoljuk, mert ezek szolgáltatják a marhaállomány számára a legolcsóbb takarmányt; g) ha mindenféle szemes takarmányt darálva s lehetőleg minden szálas takarmányt szecskának vágva etetünk fel. E pontokban valóban sok a figyelemre méltó.

Tarkaságok.

A vendég a hotelban kifizeti számláját.

— A szolgálat díja nincs beleszámítva?

— Nincs uram, ezt mi az utazó vendégek nagylel' üségéből kapták!

— Oh, én nem vagyok nagylelkű!

— Ez esetben uram, napjára két frankot számítok föl, s így három napra hat frank esik.

— Ugy? Akkor inkább nagylelkű leszek. itt van harmincz czentime.

Egy zárdában az egyik szerzetes nagyon vágyakozott arra, hogy apáttá legyen. Ez okon példányszerű áhitatos életet folytatott s nagyon vallásosnak mutatta magát. Négyszer

— De hát valami okát csak tudod adni e féltékenységeknek?

— Semmi bizonyosat nem mondhatok. Csak azt tudom, hogy a feleségem nagyon szép asszony s érzem, hogy nem szeret engem! — De jer, ő is itt van, mindjárt bemutatlak neki. Tőled nem feltem, hisz legjobb barátom vagy!

Karonfogott s bementünk a nagy terembe. Körüljártunk a tömegben. Egy fordulónál az én Kálmán barátom hirtelen megáll.

— Kedves nőm, bemutatom neked az én legjobb barátomat, X- t.

Felnéztem s a rémülettől, a borzasztó meglepetéstől elállt a vér ereimben, forgott velem a világ. Ön állt előttem reszketve, tétova szemekkel, roskadozva. Ön — az én kedvesem.

Rettentő pillanat volt ez. Hirtelen magamhoz jöttem. Láttam az örvényt, melynek szélére jutottunk. Összeszedtem minden erőmet, s csodálatos hidegvérrel végeztem a bemutatásnál szokásos udvariaskodást.

És férje, az én Kálmán barátom nem vett észre semmit, nem sejtett semmit. Ha látta izgatottságomat, bizonyosan az iránta érzett baráti indulatnak tulajdonítá, a melylyel az ő boldogtalanságában részt veszek.

*

bőjtölt hetenként a nélkül. hogy e részben csak egyszer is bármi kis mulasztást követelt volna el.

Ez által el is nyerte csakhamar az apátságban a legfőbb helyet.

E percztől fogva többé sohasem bőjtölt s midőn kérdték tőle, miért feledte el oly gyorsan dicséretes szokását, azt felelte:

— Ennek oka az, mert eddigi életem előestéje volt azon nagy napnak, melyet most ünnepelek.

Egy jó tréfa járta be a párisi magán- és színházi köröket, mely azt erősíté, hogy Dumas, ki napjában legalább is egy-egy félkötet regényt ír le, egy brüsszeli kovács által segédkart készíttetett magának.

Kétszáznál több vendég kérte föl a termékeny író, hogy a gépészet e remekét mutassa meg nekik.

Szerencsére Dumas, kinek áldott természete volt, legde-rekasabban nevetett e tréfán.

Egy izben vendége hallá is, a mint rendelkezett Rusconinak:

— Egy regénnyel kell készen lennem holnap, még reggeli előtt; iratásam ma gyorsan segédkaromat a szövegeten le ő kovácsnál.

Képünkhöz.

A hegyi patak oly csábító ott az erdő hűsében. A lányka nem állhat ellent a vágynak: hűs habjait élvezni, s ott a rejtett magányban hosszasan elül a lombok árnyán, gyönyörködve a futó habokban. Az idylli jelenetet rajzolónk ügyes kézzel alkotta meg, mintegy jelképezve a nyár vonzó élveit.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Igy végződött ez a fejezet.

De a mi szerelmünk története nem végződött ezzel.

*

Haza kísértem önöket a Redout-ból s elváltunk. És én feltettem magamban, hogy — mindörökre. Az én legjobb barátom felesége nem lehet az én kedvesem!

Kerültem önt s ön is bizonyára engem. Nem mentem sehova, a hova ön is mehetett, elkerültem haza táját, félve jártam az utcán, hogy találkozunk. — mert éreztem, hogy az elfojtott láng, a féken tartott szenvedély, ha újra latom önt, elfeledtetni velem fogadásomat, hogy vakon, örülten fogom követelni öntől és a sorstól a boldogságot.

Ennek pedig nem szabad megtörténni.

És mégis megtörtént!

Hogy történt meg? Ez a történet hősének a bűne!

*

És megint csak itt ülünk a kis zöld padon, szívjuk a jázmin kábitó illatát, szívünk tele van szerelemmel, s nincs erőnk lemondani e bűnös boldogságról.

Asszonyom! Mi lesz a mi regényünk — utolsó fejezete . . . ?

Inczédi Lajos.

